

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ฉบับที่ ๕/๒๕๖๓ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เกษตรภาชี เตือนภัย ระวังการระบาดแมลงห้ำ

เตือนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยเฉพาะในแหล่งปลูกข้าวอยู่ในระยะเจริญเติบโตแตกกอเต็มที่ เข้าสู่ระยะตั้งท้องและสร้างเมล็ด กระทั่งถึงเก็บเกี่ยว เนื่องจากสภาพอากาศในช่วงนี้เหมาะสมต่อการระบาดของแมลงห้ำและตัวเต็มวัยสามารถอพยพได้ระยะทางไกล ประกอบกับแปลงติดตามสถานการณ์ระบาดศัตรูพืชในบางพื้นที่สำรวจพบแมลงห้ำ ดังนั้นเกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เมื่อสำรวจพบแมลงศัตรูชนิดนี้ในแปลงปลูกให้เตรียมการป้องกัน และหาทางป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Scotinophara coarctata*

วงศ์ : Pentatomidae

อันดับ : Hemiptera

รูปร่างลักษณะ

แมลงห้ำเป็นมวนชนิดหนึ่ง มีลักษณะค่อนข้างกลมคล้ายโล่ที่ ด้านหัวและอกเป็นรูปสามเหลี่ยม ลำตัวมีสีน้ำตาลหรือดำเป็นมันวาว ยาว ๗-๘ มิลลิเมตร กว้าง ๔-๕ มิลลิเมตร เพศผู้มีขนาดเล็กกว่าเพศเมีย ชอบอาศัยรวมกลุ่มที่โคนต้นข้าวเหนือระดับน้ำในตอนกลางวัน ส่วนกลางคืนจะเคลื่อนย้ายขึ้นบนต้นข้าว เพศเมียวางไข่ประมาณ ๒๐๐ ฟอง โดยวางไข่เป็นกลุ่ม จำนวน ๒๐-๒๖ ฟองต่อกลุ่ม เรียงเป็นแถวขนานกัน วางไข่ที่ใบข้าวหรือกาบใบบริเวณโคนต้นข้าวใกล้ระดับผิวน้ำ หรือบางครั้งอาจจะวางบนพื้นดิน ไข่มีสีชมพูแกมเขียว ระยะไข่ ๔-๖ วัน ตัวอ่อนมี ๖ ระยะ ตัวอ่อนมีสีน้ำตาลและสีเหลืองกับจุดสีดำ ระยะตัวอ่อน ๒๐-๓๐ วัน ตัวอ่อนมีพฤติกรรมเหมือนตัวเต็มวัย คือหลบซ่อนอยู่ที่โคนต้นข้าวหรือตามรอยแตกของพื้นดินในตอนกลางวันและหากินในตอนกลางคืนตัวเต็มวัยมีอายุนานถึง ๒๑๔ วัน อยู่ข้ามฤดูหนาวหรือฤดูแล้ง โดยพักตัวอยู่ในร่องระแหงดินในที่ที่มีหญ้าขึ้น เมื่อสภาพภูมิอากาศเหมาะสมจะบินเข้าแปลงนา และขยายพันธุ์หลายรุ่น มีการพักตัวหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ตัวเต็มวัยสามารถอพยพได้ระยะทางไกลๆ

นายณัฐวรรณ์ จารุพรรณพิมล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ : รายงาน

E-mail : phachi_0๔@hotmail.com โทร.๐๓๕-๓๑๑๒๘/๕

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เกษตรภาคีเตือนภัย ระวังการระบาดแมลงห้ำ (ต่อ)

ลักษณะการทำลาย

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากกาบใบข้าวบริเวณโคนต้นข้าว ทำให้บริเวณที่ถูกทำลายเป็นสีน้ำตาลแดงหรือเหลือง ขอบใบข้าวเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลดำคล้ายข้าวเป็นโรคไหม้ ตามข้อของลำต้นข้าวเป็นบริเวณที่แมลงห้ำชอบเพราะเป็นแหล่งที่มีน้ำเลี้ยงมาก ลักษณะการทำลาย ในระยะข้าวแตกกอทำให้ต้นข้าวที่อยู่กลางๆ กอข้าวมีอาการแคระแกร็น มีสีเหลืองหรือเหลืองแกมน้ำตาลและการแตกกอลดลง ถ้าทำลายหลังระยะข้าวตั้งท้องทำให้รวงข้าวแกร็น ออกรวงไม่สม่ำเสมอและรวงข้าวมีเมล็ดลีบ ต้นข้าวอาจเหี่ยวตายได้ ถ้ามีแมลงจำนวนมากทำให้ต้นข้าวแห้งไหม้คล้ายกับถูกเพลิงไหม้กระโดดสีน้ำตาลทำลายแมลงห้ำทำลายได้ทุกระยะการเจริญเติบโต แต่มักพบทำลายในช่วงข้าวแตกกอเต็มที่ถึงเก็บเกี่ยว

แมลงห้ำและกลุ่มไข่

ลักษณะการอาศัยแบบรวมกลุ่ม

ต้นข้าวที่ถูกแมลงห้ำเข้าทำลาย

ลักษณะแปลงนาที่มีการระบาดรุนแรงของแมลงห้ำ

นายณัฐวรรณ จารุพรรณพิมล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ รายงาน

E-mail : [phachi_๐๙@hotmail.com](mailto:phachi_0๙@hotmail.com) โทร.๐๓๕-๓๑๑๒๖๕

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอกาชาวี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา